

ПРЕЗИДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ № 416

м.Київ

"08" ____ 07 ____ 2010 р.

Про порядок проведення вступних іспитів до аспірантури з української мови (за професійним спрямуванням)

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 2 березня 2010 р. № 254 «Про внесення змін до Положення про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів»:

1. Ввести з 2010/11 навчального року вступний іспит до аспірантури з української мови (за професійним спрямуванням). Мета іспиту – перевірити системність мовних знань, сформованість у вступників до аспірантури навичок і вмінь користуватися державною мовою (усно і письмово) у сфері професійної діяльності.

2. Керівникам наукових установ Національної академії наук України, що здійснюють підготовку наукових кадрів через аспірантуру, забезпечити прийом вступного іспиту з української мови (за професійним спрямуванням) згідно з п. 37 Положення про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.03.99 № 309, сформувавши відповідні предметні комісії. В разі відсутності в науковій установі достатньої кількості кваліфікованих фахівців для участі в роботі комісії рекомендується залучати їх з інших місцевих наукових установ або вищих навчальних закладів.

3. Іспит з української мови (за професійним спрямуванням) проводиться в обсязі навчальних програм для вищих навчальних закладів IV рівня акредитації, затверджених наказом Міністерством освіти і науки України від 21.12.09 № 1150, та згідно з переліком питань для підсумкового контролю (додаток).

4. Взяти до відома, що:

4.1. Програму навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)», затверджену наказом МОН України від 21.12.09 № 1150, у повному обсязі оприлюднено на Інтернет-порталі НАН України <http://www.nas.gov.ua>.

4.2. Додаткових коштів для організації прийому вступних іспитів з української мови (за професійним спрямуванням) в кошторисі витрат НАН України на 2010 рік не передбачено.

Перший віце-президент
Національної академії наук України
академік НАН України

А.П.Шпак

Головний учений секретар
Національної академії наук України
академік НАН України

А.Г.Загородній

Додаток
до розпорядження
Президії НАН України
від 08.07.10 № 416

Питання з української мови для підсумкового контролю

1. Державна мова – мова професійного спілкування.
2. Мовне законодавство та мовна політика в Україні. Державна мова в Україні.
3. Комунікативне призначення мови в професійній сфері.
4. Професійна мовнокомунікативна компетенція.
5. Поняття національної та літературної мови. Найістотніші ознаки літературної мови.
6. Мова і культура мовлення в житті професійного комунікатора.
7. Комунікативні ознаки культури мови. Типологія мовних норм.
8. Словники у професійному мовленні. Типи словників.
9. Соціопсихолінгвістичний аспект культури мови.
10. Мовний, мовленнєвий, спілкувальний етикет. Стандартні етикетні ситуації.
11. Парадигма мовних формул. Вибір мовних одиниць у мовленні.
12. Функціональні стилі української мови та сфера їх застосування. Основні ознаки функціональних стилів.
13. Професійна сфера як інтеграція офіційно-ділового, наукового і розмовного стилів.
14. Текст як форма реалізації професійної діяльності.
15. Сутність спілкування. Спілкування і комунікація. Функції спілкування.
16. Види, типи і форми професійного спілкування. Основні закони спілкування.
17. Невербальні компоненти спілкування. Слухання і його роль у комунікації.
18. Гендерні аспекти спілкування. Стратегії мовленнєвого спілкування.
19. Поняття ділового спілкування. Стилї та моделі ділового спілкування.
20. Поняття комунікації, типи комунікації, перешкоди та бар'єри комунікації.
21. Поняття про ораторську (риторичну) компетенцію.
22. Публічний виступ як важливий засіб комунікації переконання. Види публічного мовлення.
23. Мистецтво аргументації. Мовні засоби переконування.

24. Комунікативні вимоги до мовної поведінки під час публічного виступу . Техніка і тактика аргументування. Психологічні прийоми впливу на партнера.
25. Презентація як різновид публічного мовлення. Типи презентацій. Мовленнєві, стилістичні, композиційні і комунікативні принципи презентації.
26. Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування. Функції та види бесід. Співбесіда з роботодавцем.
27. Етикет телефонної розмови.
28. Наради, збори, перемовини, дискусії як форми колективного обговорення.
29. Збори як форма прийняття колективного рішення. Нарада.
30. Дискусія. «Мозковий штурм» як евристична форма, що активізує креативний потенціал співрозмовників під час колективного обговорення проблеми. Технології проведення «мозкового штурму».
31. Класифікація документів.
32. Національний стандарт України. Склад реквізитів документів.
33. Вимоги до змісту та розташування реквізитів. Вимоги до бланків документів.
34. Оформлення сторінки. Вимоги до тексту документа.
35. Документація з кадрово-контрактних питань.
36. Довідково-інформаційні документи.
37. Етикет службового листування.
38. Наукова комунікація як складова фахової діяльності.
39. Українська термінологія в професійному спілкуванні.
40. Історія і сучасні проблеми української термінології.
41. Термін та його ознаки. Термінологія як система. Загальнонаукова, міжгалузева і вузькоспеціальна термінологія.
42. Термінологія обраного фаху.
43. Кодифікація і стандартизація термінів.
44. Особливості наукового тексту і професійного наукового викладу думки. Жанри наукових досліджень.
45. Оформлювання результатів наукової діяльності.
46. План, тези, конспект як важливий засіб організації розумової праці.
47. Анотування і реферування наукових текстів.
48. Основні правила бібліографічного опису, оформлення покликань.
49. Реферат як жанр академічного письма. Складові реферату.
50. Стаття як самостійний науковий твір. Вимоги до наукової статті.
51. Рецензія, відгук.
52. Науковий етикет.

Рекомендована література (основна)

1. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спрямування: Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2008.ю
2. Український правопис / НАН України, Інститут мовознавства ім.О.О.Потебні; Інститут української мови. – К., 1997.
3. Глущик С.В., Дияк О.В., Шевчук С.В. Сучасні ділові папери: Навчальний посібник. – к.: Арій, 2009.
4. Грищенко Т.Б. Українська мова та культура мовлення: Навчальний посібник. – Вінниця: Нова книга, 2003.
5. Шевчук С.В. Ділове мовлення для державних службовців: Навчальний посібник. – К.: Арій, 2008.
6. Шевчук С.В. Ділове мовлення: Модульний курс: Підручник. – К.: Арій, 2009.
7. Шевчук С.В. Українське ділове мовлення: Підручник. – К.: Арій, 2009.
8. Шевчук С.В., Кабиш О.О. Практикум з українського ділового мовлення: Навчальний посібник. – К.: Арій, 2009.

Головний учений секретар
Національної академії наук України
академік НАН України

А.Г.Загородній